

Sygn. akt VII U 5/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

21 maja 2024 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kosicka

po rozpoznaniu 21 maja 2024 r. na posiedzeniu niejawnym w Warszawie
sprawy z odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z 29 listopada 2022 r., znak (...)

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. N. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy
od 1 grudnia 2022 r. do 30 listopada 2025 r.

Sygn. akt VII U 5/23

UZASADNIENIE

J. N. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z 29 listopada 2022 r., znak (...), którą odmówiono mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i zasądzenie kosztów od organu rentowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, że decyzja została wydana bez wszechstronnej i całościowej analizy stanu faktycznego i materiału dowodowego.

W dalszej kolejności J. N. opisał swój stan zdrowia, wskazał na przebytą operację, ograniczenia ruchowe i wystąpienie chorób współistniejących. Ubezpieczony wywiódł, że stan zdrowia nie pozwala mu na podjęcie pracy i zanegował stanowisko komisji lekarskiej ZUS, co do wcześniejszej jego aktywności zawodowej, podnosząc, że była to praca wykonywana w zakładzie pracy chronionej w warunkach przystosowania stanowiskowego. (odwołanie – k. 3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że decyzja odmawiająca J. N. prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy wydana została w oparciu o orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 12 października 2022 r., która uznała, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. (odpowiedź ZUS na odwołanie – k. 20 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. N. urodzony (...) posiada wykształcenie zawodowe jest kolejarzem, jednak w swoim wyuczonym zawodzie nigdy nie pracował. W przeszłości wykonywał zawód kierowcy (kat. C i (...)). W 2016 r. rozpoznano u ubezpieczonego raka skóry policzka lewego z zajęciem węzłów chłonnych szyi po stronie lewej. Z tego powodu był leczony operacyjnie w Wojskowym Instytucie Medycznym w W., a następnie był leczony metodą radioterapii w szpitalu onkologicznym w W.. Ubezpieczony był wielokrotnie hospitalizowany przede wszystkim z powodu wyżej wymienionej choroby nowotworowej oraz z powodu chorób układu pokarmowego. Między innymi od 6 do 21 czerwca 2018 r. był hospitalizowany w Klinice (...) i Ż. w W., gdzie rozpoznano achalazję wpustu w przebiegu choroby

refluksowej. W 2020 r. był operowany z powodu przykurczu D. ręki lewej. Ubezpieczony cierpi także na schorzenia neurologiczne, rozpoznano u niego zmiany przeciążeniowe w stawach międzykręgowych, chorobę zwyrodnieniową stawów kręgosłupa

z okresowym zespołem bólowym szyjnym i barkowym, przepuklinę krążków C3-C4, C4-C5 modelującą worek oponowy, korzenie nerwowe i rdzeń kręgowy, a także wypuklinę C7-T. modelującą worek oponowy i korzenie nerwowe (dokumentacja medyczna, opinia biegłego specjalisty chorób wewnętrznych – P. D. – k. 52-59 a.s., opinia biegłego sądowego z zakresu gastroenterologii – S. O. – k. 69-72 a. s., opinia biegłej sądowej z zakresu neurologii – T Ł. – k. 113 – 120 a. s.).

Orzeczeniem (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z 18 listopada 2019 r. J. N. został zaliczony do osób z niepełnosprawnością umiarkowanego stopnia na stałe od 28 września 2016 r. (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 4 a. s.).

J. N. był uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 21 maja 2016 r. do 31 sierpnia 2022 r. 19 lipca 2022 r. złożył kolejny wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres (wniosek z 19 lipca 2022 r. – k. 38 II tom a. r.).

W toku postępowania w sprawie z wniosku ubezpieczonego przed organem rentowym lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z 12 września 2022 r. stwierdził, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do 30 września 2023 r. Z uwagi na wniesiony przez ubezpieczonego sprzeciw od wzmiankowanego orzeczenia sprawa została skierowana do komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z 12 października 2022 r. uznała, że J. N. nie jest niezdolny do pracy. (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS – k. 43 II tom. a.r., orzeczenie komisji lekarskiej ZUS – k. 47 II tom a. r.).

W oparciu o orzeczenie komisji lekarskiej ZUS organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. 29 listopada 2022 r. wydał decyzję znak (...), którą odmówił J. N. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (decyzja ZUS – k. 50 II tom a. r.).

Ubezpieczony odwołał się od decyzji organu rentowego, inicjując przedmiotowe postępowanie (odwołanie k. 3 a. s.).

Sąd postanowieniem z 17 stycznia 2023 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty chorób wewnętrznych i gastroenterologa celem ustalenia czy odwołujący się jest częściowo lub całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki (postanowienie sądu – k. 29 a. s.).

Biegły sądowy specjalista z dziedziny chorób wewnętrznych P. D. (2) rozpoznał u ubezpieczonego żylaki kończyn dolnych, paluchy koślawe, stan po leczeniu raka policzka lewego metodą operacyjną, radioterapii i chemioterapii – bez cech wznowy nowotworu, bezzębie całkowite, chorobę zwyrodnieniową stawów kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym szyjnym i barkowym i przepuklinę pępkową niewielkich rozmiarów. Biegły ocenił, że ze względu na wyżej wymienione choroby i stany patologiczne konieczne jest, by ubezpieczony prowadził właściwy tryb życia, przestrzegał zalecanej diety, kontynuował systematyczne leczenie farmakologiczne oraz poddawał się okresowym kontrolom w poradniach specjalistycznych, w tym w poradni laryngologicznej, gastroenterologicznej i internistycznej. Biegły ustalił, że naruszenie sprawności organizmu w przebiegu wyżej wymienionych chorób i stanów patologicznych nie powoduje u odwołującego niezdolności do pracy zarobkowej. Biegły wziął pod uwagę rodzaje oraz okresy zaawansowania rozpoznanych u J. N. chorób i stanów. W szczególności uwzględnił brak wznowy choroby nowotworowej policzka lewego, brak klinicznych objawów zaawansowanych niewydolności układów i narządów wewnętrznych, w tym niewydolności układu oddechowego, sercowo-naczyniowego i moczowego oraz brak zaawansowanych zmian patologicznych w obrębie narządu ruchu, które w stopniu znacznym upośledzałyby czynność tego narządu i nie znalazł wystarczających postaw, żeby uznać odwołującego się za osobę niezdolną do pracy z przyczyn internistycznych (opinia biegłego sądowego specjalisty chorób wewnętrznych P. D. – k. 52-59 a. s.).

Biegły sądowy z zakresu gastroenterologii S. O. (2) w opinii z 9 marca 2022 r. rozpoznał u J. N. stan po trzykrotnym poszerzaniu przełyku balonem z powodu achalazji przełyku, chorobę refluksową, przełyk B. i grzybicę przełyku. Biegły ocenił, że upośledzenie funkcji ustroju wywołane istniejącymi schorzeniami gastrologicznymi u J. N. nie powoduje niezdolności do pracy. Biegły wskazał, że nastąpiła poprawa stanu zdrowia ubezpieczonego w postaci utrzymywania się dobrego stanu odżywienia i braku niedoborów produktów trawienia. W opinii biegłego ubezpieczony wymaga przestrzegania diety, stałego leczenia farmakologicznego i nadzoru endoskopowego przełyku B.. (opinia biegłego sądowego z zakresu gastroenterologii S. O. – k. 69-72 a. s.).

Sąd postanowieniem z 21 listopada 2023 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii na okoliczność ustalenia – po przeprowadzeniu badania – czy J. N. jest całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy i od kiedy, czy niezdolność ta istniała 1 grudnia 2022 r., czy ma charakter trwały, czy okresowy, a jeśli okresowy – jaki jest przewidywany czas jej trwania (postanowienie sądu z 21 listopada 2023 r. – k. 101 a.s.).

Biegły sądowy lekarz neurolog T. Ł. w opinii z 18 marca 2024 r. stwierdziła u ubezpieczonego istnienie schorzeń neurologicznych, tj. zmiany przeciążeniowe w stawach międzykręgowych, chorobę zwyrodnieniową stawów kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym szyjnym i barkowym, przepuklinę krążków C3-C4, C4-C5 modelującą worek oponowy, korzenie nerwowe i rdzeń kręgowy, wypuklinę C7-T. modelującą worek oponowy i korzenie nerwowe. Biegła oceniła, że J. N. ze względu na ogólny stan zdrowia nie jest w stanie pracować jako kierowca, w konsekwencji jest częściowo niezdolny do pracy, od 1 grudnia 2022 r. okresowo - do 30 listopada 2025 r. (opinia biegłej sądowej z zakresu neurologii – T Ł. – k. 113 – 120 a. s.).

Podstawą do ustalenia stanu faktycznego były zgromadzone w toku sprawy dowody z dokumentów, tj. dokumentacja medyczna i dokumentacja obrazująca przebieg postępowania przed organem rentowym oraz dowody z opinii biegłych sądowych – specjalisty chorób wewnętrznych, gastroenterologa i neurologa, które sąd dopuścił na okoliczność ustalenia czy J. N. jest zdolny do pracy. W ocenie sądu, wszystkie pozyskane w sprawie opinie zasługują na obdarzenie ich przymiotem wiarygodności. Opinie wskazanych biegłych sądowych zostały sporządzone w sposób rzetelny i fachowy w oparciu o dokumentację medyczną i przeprowadzone badania i sąd ocenił je jako wiarygodne, w zakresie w jakim dotyczyły charakterystyki schorzeń ubezpieczonego i ich wpływu na zdolność do wykonywania pracy zarobkowej. Kluczową dla rozstrzygnięcia sprawy była opinia biegłego neurologa, która w sposób jednoznaczny i przekonujący formułowała wnioski o stanie zdrowia ubezpieczonego i wpływu tego stanu na zdolność podjęcia pracy zarobkowej. Opinia nie budziła zastrzeżeń żadnej ze stron postępowania, także sąd nie miał powodów, by ją kwestionować, dlatego oparł się na niej czyniąc ustalenia w zakresie częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie było uzasadnione.

Dokonując rozważań dotyczących zasadności odwołania, w pierwszej kolejności wskazać należy, że renta z tytułu niezdolności do pracy może być przyznana ubezpieczonemu, który spełnia łącznie przesłanki określone w art. 57 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu (...), tj.:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12 albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów,
- 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.

Powstały na gruncie przedmiotowej sprawy spór koncentrował się na rozstrzygnięciu czy J. N. jest niezdolny do pracy.

Ocena niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania zatrudnienia wymaga wiadomości specjalnych. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczących prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, do dokonywania ustaleń w zakresie oceny stopnia zaawansowania chorób oraz ich wpływu na stan czynnościowy organizmu, uprawnione są osoby posiadające fachową wiedzę medyczną, a zatem okoliczności tych można dowodzić tylko przez dowód z opinii biegłych sądowych, zgodnie z treścią art. 278 k.p.c. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego materiału dowodowego wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Dlatego też opinie sądowo - lekarskie sporządzone w sprawie przez lekarzy specjalistów, mają zasadniczy walor dowodowy dla oceny schorzeń wnioskodawcy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11 lutego 2016 r., III AUa 1609/15).

Uwzględniając powyższe, sąd dopuścił dowód z opinii biegłych trzech specjalizacji, które były adekwatne do schorzeń J. N.. Dwóch biegłych – internista

i gastroenterolog – nie stwierdzili u ubezpieczonego podstaw do przyjęcia niezdolności do pracy z powodu schorzeń adekwatnych do posiadanej przez nich specjalizacji. Biegła neurolog stwierdziła częściową niezdolność do pracy. Biegła zaakcentowała, że częściową niezdolność do pracy ubezpieczonego stwierdził już lekarz orzecznik ZUS, który ustalił, że ubezpieczony cierpi na naruszenie funkcji i struktur organizmu ze względu na przebyte schorzenie onkologiczne, oraz że dysfunkcje te naruszają sprawność organizmu w stopniu średnim, która powoduje utratę w stopniu średnim zdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Biegła sądowa pogłębiła analizę o wynik badania RM odcinka kręgosłupa szyjnego z 6 października 2023 r., który wykazał przepukliny krążków C3-C4, C4-C5 modelujące worek oponowy, korzenie nerwowe i rdzeń kręgowy i wypuklinę C7- T., która modeluje worek oponowy i korzenie nerwowe. Biegła oceniła, że J. N. ze względu na ogólny stan zdrowia nie jest w stanie pracować jako kierowca,

w konsekwencji jest częściowo niezdolny do pracy od 1 grudnia 2022 r. okresowo - do 30 listopada 2025 r.

Sąd za kluczową w sprawie uznał opinię biegłej sądowej neurolog i na jej podstawie dokonał ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, stwierdzając, że po stronie J. N. została spełniona sporna przesłanka, z braku której organ rentowy uprzednio odmówił mu prawa do renty.

Z uwagi na powyższe odwołanie J. N. podlegało uwzględnieniu, skutkiem czego zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z 29 listopada 2022 r., znak (...) należało zmienić, o czym sąd orzekł przyznając J. N. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 grudnia 2022 r. do 30 listopada 2025 r.